



اداره کل حفاظت محیط زیست استان اصفهان

نشریه الکترونیکی قانون هوای پاک

لازم الاجرا از تاریخ ۱۳۹۶/۵/۲۳

به مناسبت ۲۹ دی ماه؛ روز ملی هوای پاک

اداره روابط عمومی

زمستان ۱۳۹۹

فهرست

برای دسترسی به صفحه مورد نظر ؛ لطفاً روی عناوین کلیک فرمایید

۳.....	قانون هوای پاک - ماده ۱
۴.....	قانون هوای پاک - مواد ۲ و ۳
۵.....	قانون هوای پاک - مواد ۴ تا ۸
۶.....	قانون هوای پاک - مواد ۹ تا ۱۱
۷.....	قانون هوای پاک - ماده ۱۲
۸.....	قانون هوای پاک - مواد ۱۳ تا ۱۶
۹.....	قانون هوای پاک - مواد ۱۷ تا ۱۹
۱۰.....	قانون هوای پاک - ماده ۲۰
۱۱.....	قانون هوای پاک - مواد ۲۱ و ۲۲
۱۲.....	قانون هوای پاک - مواد ۲۳ تا ۲۶
۱۳.....	قانون هوای پاک - مواد ۲۷ و ۲۸
۱۴.....	قانون هوای پاک - ماده ۲۹
۱۵.....	قانون هوای پاک - ماده ۳۰
۱۶.....	قانون هوای پاک - مواد ۳۱ و ۳۲
۱۷.....	قانون هوای پاک - ماده ۳۳
۱۸.....	قانون هوای پاک - ماده ۳۴

قانون هوای پاک

ماده (۱)

آلودگی هوا عبارت است از انتشار یک یا چند آلاینده اعم از آلاینده های جامد، مایع، گاز، پرتوهای یون ساز و غیر یون ساز، بو و صدا در هوای آزاد، به صورت طبیعی یا انسان ساخت، به مقدار و مدتی که کیفیت هوا را به گونه ای تغییر دهد که برای سلامت انسان و موجودات زنده، فرآیندهای بوم شناختی (اکولوژیکی) یا آثار و ابنیه، زیان آور بوده و یا سبب از بین رفتن یا کاهش سطح رفاه عمومی گردد.



قانون هوای پاک

مواد: ۲ - ۳



تمامی اشخاص، دستگاه ها و مؤسسات اعم از دولتی و غیردولتی و دستگاه هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر و یا تصریح نام است و تمامی اشخاص مستقر در مناطق آزاد تجاری، صنعتی، مناطق ویژه اقتصادی، شهرکها و نواحی صنعتی موظفند تا مقررات این قانون را رعایت نمایند. سازمان ★ مسوول نظارت بر حسن اجرای این قانون می باشد. آیین نامه فنی در زمینه کنترل و کاهش آلودگی های موضوع این قانون توسط سازمان ★ تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

در مواقع اضطرار، سازمان ★ با همکاری وزارت کشور و تصویب هیأت وزیران باید ممنوعیت ها یا محدودیت های موقت زمانی، مکانی و نوعی را برای پیشگیری از اثرات زیان بار و مقابله با منابع آلوده کننده هوا برقرار نماید و بلافاصله مراتب را از طریق رسانه های همگانی، به اطلاع عموم برساند. با برطرف شدن شرایط اضطراری و کاهش آلودگی هوا، سازمان ★ نسبت به رفع ممنوعیت و محدودیت برقرار شده، اقدام و مراتب را به نحو مقتضی به عموم اطلاع می دهد.



قانون هوای پاک

اداره کل حفاظت محیط زیست استان اصفهان
www.isfahan-doe.ir

مواد ۸ - ۴

ماده - ۴

تولید انواع وسایل نقلیه موتوری و واردات آنها مستلزم رعایت حدود مجاز انتشار آلاینده های موضوع این قانون، اعلامی از سوی سازمان می باشد.

ماده - ۵

تمامی خودروسازهای داخلی و واردکنندگان خودروهای خارجی مکلفند خودروهای مشتریان خود را تا حداقل دوسال تمام یا چهل هزار کیلومتر (به مجرد تحقق هر کدام از آنها) ضمانت (گارانتی) کامل نمایند.

ماده - ۶

به منظور اطمینان از صحت عملکرد خودرو در زمینه های فنی و ایمنی و کنترل آلاینده های هوا و صدا، انجام معاینه فنی کلیه وسایل نقلیه موتوری اعم از سبک، نیمه سنگین، سنگین، موتورسیکلت که توسط بخشهای دولتی، عمومی و غیردولتی به کار گرفته می شوند، در دوره های زمانی منظم و توسط مراکز مورد تایید سازمان الزامی است.

ماده - ۷

شهرداری ها، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، وزارت خانه ها و سازمان های ذیربط موظفند نحوه تردد وسایل نقلیه موتوری و سامانه (سیستم) حمل و نقل شهری را به صورتی طراحی و ساماندهی کنند که ضمن کاهش آلودگی هوا جوابگوی سفرهای روزانه شهری باشد.

ماده - ۸

تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی مالک وسایل نقلیه موتوری اعم از سبک، نیمه سنگین، سنگین، موتورسیکلت مکلفند وسایل نقلیه خود را پس از رسیدن به سن فرسودگی از رده خارج کنند و مسئولیت خود را از این جهت، نزد یکی از موسسات بیمه داخلی تحت نظارت بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران بیمه کنند.

قانون هوای پاک

مواد: ۹-۱۱

ماده ۹

وزارت کشور موظف است با همکاری وزارت خانه های صنعت، معدن و تجارت و امور اقتصادی و دارایی (گمرک جمهوری اسلامی ایران)، زمینه نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی شهری با اولویت شهرهای بالای دویست هزار نفر جمعیت را ظرف مدت پنج سال از محل منابع درآمدی ماده (۶) این قانون از طریق کمک بلاعوض، یارانه، تسهیلات یا صفر نمودن سود بازرگانی واردات خودروهای برقی - بنزینی (هیبریدی) و خودروهای الکتریکی و موتورسیکلت برقی، به انجام برساند.

ماده ۱۰

وزارت کشور موظف است از محل درآمدهای عمومی شهرداریها و بودجه عمومی خود در قانون بودجه (هریک به میزان پنجاه درصد)، ناوگان حمل و نقل عمومی درون شهری را به میزان سالانه پنج درصد (۵%) با اولویت کلان شهرها و شهرهای بالای پانصد هزار نفر جمعیت افزایش دهد.

ماده ۱۱

هرگونه احداث، توسعه، تغییر خط تولید و تغییر محل واحدهای تولیدی، صنعتی و معدنی مستلزم رعایت مقررات ابلاغی از سوی سازمان ★ می باشد. سازمان ★ موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه استعلام های درخواست جواز تأسیس و بهره برداری را پاسخ دهد و در صورت عدم موافقت آن، سازمان ★ دلایل آن را به استعلام کننده به صورت کتبی ارائه کند. عدم پاسخ در مدت یاد شده، به منزله تأیید می باشد.

اداره کل حفاظت محیط زیست استان اصفهان
www.isfahan-doe.ir

قانون هوای پاک



ماده (۱۲)

سازمان * مکلف است که تمامی مراکز و واحدهای صنعتی، تولیدی، عملیات معدنی، خدماتی، عمومی و کارگاهی را که آلودگی آنها بیش از حد مجاز مصوب است، مشخص نموده و مراتب را با تعیین نوع، میزان آلودگی، وسعت منطقه تحت تاثیر و حساسیت منطقه به مالکان یا مسؤولان یا مدیران عامل و یا بالاترین مقام تصمیم گیر واحد ابلاغ کند تا در مهلت معینی که توسط سازمان * تعیین می شود نسبت به رفع آلودگی یا تغییر تولید یا تغییر فرآیند تولید یا تعطیلی کار و فعالیت خود (براساس نوع آلودگی و ماهیت فرآیند کنترلی) اقدام نمایند. در طی مدت تعیین تکلیف این واحدها، طبق مفاد این قانون، به واحدهای مذکور، جریمه ایجاد و انتشار آلودگی تعلق می گیرد

سازمان حفاظت محیط زیست *

قانون هوای پاک

مواد: ۱۳-۱۶

حداکثر یک سال پس از لازم الاجرا شدن این قانون، تمامی مراکز صنعتی، تولیدی، عملیات معدنی، خدماتی، عمومی و کارگاهی اعم از دولتی و غیردولتی موظفند از سوخت استاندارد مصوب استفاده کنند. در صورت عدم وجود سوخت مناسب، واحدهای مذکور مکلفند به هر نحو ممکن ترتیبی اتخاذ نمایند تا آلاینده های منتشره، در حدود مجاز انتشار آلاینده های هوا باشد

۱۳

شهرکها، مراکز و واحدهای صنعتی و تولیدی جدید الاحداث مکلفند برحسب اقلیم، حداقل ده درصد (۱۰٪) از فضای تخصیص داده شده جهت احداث واحد مربوطه را به ایجاد فضای سبز مشجر و غرس درختان مناسب منطقه اختصاص دهند. بهره برداری از واحدهای مذکور منوط به رعایت این ماده و تأیید آن توسط سازمان★ است

۱۵

در مواردی که کاهش یا از بین بردن آلودگی ناشی از مراکز صنعتی، تولیدی، معدنی، خدماتی، عمومی و کارگاهی به تشخیص سازمان★ فقط از طریق انتقال تمام یا بخشی از خطوط تولید یا تأسیسات یا اماکن آنها به نقاط مناسب امکان پذیر می باشد و یا فعالیت مراکز مذکور در مناطق مسکونی، سلامت ساکنان آن مناطق را به خطر بیندازد، مالکان و مدیران واحد موظفند در مهلت تعیین شده در طرح انتقال، نسبت به انتقال واحد مربوطه اقدام کنند

۱۴

کسانی که از انجام بازرسی مأموران سازمان★ برای نمونه برداری و تعیین میزان آلودگی ناشی از فعالیت مراکز صنعتی، تولیدی، معدنی، خدماتی، عمومی و کارگاهی معافیت کنند و یا اسناد و مدارک و اطلاعات مورد نیاز سازمان★ را در اختیار ایشان نگذارند و یا اسناد و مدارک و اطلاعات خلاف واقع ارائه نمایند، به حداقل جزای نقدی درجه هفت و در صورت تکرار به حداقل جزای نقدی درجه چهار موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی محکوم می شوند

۱۶

قانون هوای پاک

مواد: ۱۷-۱۹

تمامی بهره برداران منابع ثابت آلوده کننده هوا، ملزم به رعایت حدود مجاز انتشار آلاینده ها در موتورخانه ها و سامانه های احتراقی خود هستند. همچنین این مراکز مکلفند ضمن اتخاذ تدابیر لازم جهت جلوگیری از انتشار آلاینده ها در هوای آزاد، از سوخت مناسب (ترجیحاً گاز شهری) استفاده کنند و ملزم به انجام معاینه فنی سالانه سامانه موتورخانه و سامانه های احتراقی توسط شرکت های تأیید صلاحیت شده از سوی سازمان ملی استاندارد ایران، مطابق با حدود مجاز انتشار آلاینده ها می باشند

وزارت نفت مکلف است حداکثر تا سه سال پس از لازم الاجرا شدن این قانون، سوخت تولیدی کشور از جمله بنزین، نفت گاز، نفت کوره و نفت سفید را مطابق با استاندارد ملی مصوب عرضه کند. سازمان* مکلف است از تولید سوخت غیراستاندارد جلوگیری نماید

وزارت نیرو مکلف است نسبت به توسعه، تولید و عرضه انرژی های تجدید پذیر و پاک بهینه به نحوی اقدام نماید که حداقل سی درصد (۳۰٪) افزایش سالانه ظرفیت مورد نیاز برق کشور از انرژی های تجدید پذیر تأمین شود



اداره کل حفاظت محیط زیست استان اصفهان

★ سازمان حفاظت محیط زیست

قانون هوای پاک

ماده (۲۰)

انباشت پسماندهای بیمارستانی و صنعتی در معابر عمومی و فضای باز یا سوزاندن آنها و انباشتن پسماندهای خانگی و ساختمانی در معابر عمومی و فضای باز خارج از مکان های تعیین شده توسط شهرداری ها و دهیاری ها یا سوزاندن آنها و همچنین سوزاندن بقایای گیاهی اراضی زراعی پس از برداشت محصول، ممنوع بوده و متخلف حسب مورد به جزای نقدی درجه ششش موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی محکوم می شود.



اداره کل حفاظت محیط زیست استان اصفهان

قانون هوای پاک

مواد: ۲۱-۲۲

وزارت راه و شهرسازی موظف است هنگام تهیه طرحهای جامع و تفصیلی شهرها، شهرکها و شهرهای جدید و طرحهای هادی روستایی یا توسعه این مناطق، به نحوی برنامه ریزی کند که فصل جداگانه ای از مطالعات طرح به بررسی مسائل زیست محیطی اختصاص یابد و طراحی شهرها و شهرکها و مجتمع های مسکونی از نظر فضای سبز و فضای باز، همجواری کاربری ها و رعایت حریم های قانونی، شبکه معابر و حمل و نقل، ضوابط تراکم ساختمانی، متناسب با شرایط اقلیمی، معیارهای زیست محیطی مورد تایید سازمان ★ و ضوابط، شرایط و استانداردهای پیوست سلامت مورد تایید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باشد.

حداکثر تا ده سال پس از ابلاغ این قانون، شهرداری های شهرهای بالای پنجاه هزار نفر جمعیت موظفند با همکاری وزارت نیرو و ادارات منابع طبیعی شهرستان، سرانه فضای سبز خود را حداقل به پانزده مترمربع برسانند تولید و تامین نهال مورد نیاز (گونه های با نیاز آب کم، مقاوم و بومی) برعهده ادارات منابع طبیعی و عملیات کاشت، نگهداری و بهره برداری برعهده شهرداری ها می باشد. وزارت نیرو موظف به تامین منابع آب مورد نیاز از محل پساب شهر ذیربط، مشروط به استفاده از روش های نوین آبیاری توسط شهرداری می باشد.



قانون هوای پاک

مواد: ۲۳-۲۶

۲۳

دولت مکلف است با رعایت اصل هفتاد و هفتم (۷۷) قانون اساسی به منظور ایجاد همکاری منطقه ای و بین المللی جهت جلوگیری از ایجاد رخدادهای گرد و غبار و نیز کاهش خسارات و پیامدهای مخرب آن در سطح کشور و منطقه با هماهنگی و همکاری نهادهای بین المللی ذیربط و مشارکت کشورهای مؤثر و متأثر منطقه، اقدامات لازم را به عمل آورد.

۲۴

وزارت جهاد کشاورزی (سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری) مکلف است علاوه بر اجرای طرحهای بیابان زدایی مقرر، جهت مهار کانون های مستعد بیابان زایی و تولید گرد و غبار در داخل کشور، رأساً یا با مشارکت مردم، دستگاه های اجرایی محلی و سازمان های بین المللی با رعایت اصل هفتاد و هفتم (۷۷) قانون اساسی و سازمان های مردم نهاد داخلی، سالانه حداقل معادل سیصد هزار هکتار نسبت به اجرای اقدامات مقابله با پدیده گرد و غبار با اولویت عملیات بیابان زدایی در مناطق بحرانی و کانون ها و زیست بوم های حساس اقدام کند. دولت مکلف است اعتبارات مورد نیاز برای اجرای عملیات موضوع این ماده را هرساله در بودجه های سالانه منظور نماید.

۲۵

سازمان ★ مکلف است با همکاری وزارت نیرو نیاز آبی زیست محیطی رودخانه ها، تالاب ها، خورها، دریاچه ها و زیست بوم ها را تعیین و وزارت نیرو متناسب با شرایط ترسالی، عادی و خشکسالی سالانه نسبت به تخصیص حقابه موارد فوق اقدام کند.

۲۶

وزارت راه و شهرسازی (سازمان هواشناسی کشور) با همکاری سازمان ★ مکلف است، حداکثر ظرف مدت دو سال پس از ابلاغ این قانون، شبکه ملی هشدار و پیش آگاهی رخدادهای سیل، طوفان و گرد و غبار را تکمیل کند.

اداره کل حفاظت محیط زیست استان اصفهان



www.isfahan-doe.ir

★ سازمان حفاظت محیط زیست

قانون هوای پاک

مواد: ۲۷-۲۸

۲۷

وزارت خانه های جهاد کشاورزی (سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری)، راه و شهرسازی و کشور از محل اعتبارات مندرج در ردیف های بودجه ای و شهرداری ها و دهیاری ها از محل منابع مالی در اختیار، اعم از عوارض و وجوه عمومی طی پنج سال که به تأیید سازمان ★ می رسد، مکلفند حریم سبز بزرگراه ها و کمربند سبز شهرها و روستاهای تحت تأثیر رخدادهای گرد و غبار را با روش آبیاری مدرن و با اولویت استفاده از پساب های شهری و روستایی، ایجاد نمایند.



۲۸

سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران و سایر رسانه های دولتی مکلفند برنامه های تولید شده در زمینه فرهنگ سازی، ظرفیت سازی، آموزش و اطلاع رسانی مورد تأیید از سوی سازمان ★ درخصوص آگاهی و مقابله با پدیده آلودگی هوا، رخدادهای گرد و غبار را در صورتی که ضوابط رسانه ای در آن رعایت شده باشد، در قالب برنامه های آگهی ویا آموزشی رسانه ای با اخذ پنجاه درصد (۵۰٪) بها، اطلاع رسانی و پخش کنند. طریقه جبران هزینه سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران و سایر رسانه های دولتی در بودجه سالانه پیش بینی می شود.



قانون هوای پاک

ماده: ۲۹

ایجاد هرگونه آلودگی صوتی توسط منابع ثابت و متحرک، ممنوع می باشد. در مورد منابع ثابت، مرتکب به جزای نقدی درجه هفت موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی محکوم می شود.



قانون هوای پاک

ماده: ۳۰

سازمان ★ مکلف است با همکاری سازمان انرژی اتمی ایران و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات نسبت به جلوگیری از انتشار خارج از حدود تعیین شده کلیه امواج رادیویی، الکترومغناطیسی، پرتوهای یون ساز و غیر یون ساز اقدام و به منظور حصول اطمینان از عدم افزایش میزان و شدت امواج و پرتوهای یون ساز و غیر یون ساز از حدود تعیین شده در هوای آزاد، شبکه پایش مربوطه را راه اندازی کند.



اداره کل حفاظت محیط زیست استان اصفهان
www.isfahan-doe.ir

سازمان حفاظت محیط زیست ★

قانون هوای پاک

مواد: ۳۱-۳۲

- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و یگان حفاظت سازمان ★ مکلفند به عنوان ضابط دادگستری، در موارد وقوع جرائم مشهود مذکور در این قانون، رأساً یا در صورت اعلام سازمان ★ یا با اطلاع از وقوع جرائم غیر مشهود مندرج در این قانون با نظر دادستان شهرستان ذیربط اقدام لازم را در چهارچوب قوانین و مقررات با واحدهای آلوده کننده یا اشخاص حقیقی یا حقوقی مربوط به عمل آورند.
- ۳۱
- برای رسیدگی به تخلفات و جرائم موضوع این قانون، به تشخیص رئیس قوه قضائیه شعبه ای تخصصی در هر حوزه قضایی اختصاص می یابد.
- ۳۲



قوه قضائیه جمهوری اسلامی ایران



اداره کل حفاظت محیط زیست استان اصفهان
www.isfahan-doe.ir



★ سازمان حفاظت محیط زیست

قانون هوای پاک

ماده: ۳۳

صد درصد (۱۰۰٪) درآمدهای حاصل از اجرای این قانون به حساب خزانه داری کل کشور واریز تا صرفاً در قالب بودجه سنواتی جهت تکالیف این قانون و مقابله با منابع آلوده هوا هزینه شود. بیست درصد (۲۰٪) از وجوه مذکور از طریق مؤسسه عمومی غیردولتی صندوق ملی محیط زیست به منظور ارائه تسهیلات به منابع آلاینده هوا جهت رفع و کاهش آلودگی هوا اختصاص می یابد.



قانون هوای پاک

ماده: ۳۴

از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا مصوب ۱۳۷۲/۳/۳ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن، تصمیم قانونی راجع به آیین نامه جلوگیری از آلودگی هوا مصوب ۱۳۵۲/۴/۲۹ کمیسیون های مشترک مجلسین، قانون راجع به اجازه تأسیس مؤسسه استاندارد ایران مصوب ۱۳۳۹/۳/۳، قانون مواد الحاقی به قانون تأسیس مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب ۱۳۲۹/۹/۲۴ و اساسنامه مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب ۱۳۲۲/۲/۹ «نسخ و اصلاحات ذیل اعمال می گردد»:

الف - متن ذیل به انتهای بند (۲۰) قانون شهرداری ها مصوب ۱۳۴۴/۴/۱۱ کمیسیون های مشترک مجلسین الحاق می شود: «این بند با رعایت قانون هوای پاک اجرایی میگردد».

ب - در تبصره (۱) ماده (۲) قانون حمایت از حقوق مصرف کنندگان خودرو مصوب ۱۳۸۶/۳/۲۳ عبارت «یکسال» به «دو سال» و «سی هزار کیلومتر» به «چهل هزار کیلومتر» اصلاح می شود.

پ - در ماده (۹) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی مصوب ۱۳۸۹/۱۲/۸ عبارت «بیش از پنج سال» به عبارت «برای خودروهای شخصی و دولتی چهار سال و برای وسایل نقلیه عمومی یکسال» اصلاح می شود.

ت - کلمه «مؤسسه» مندرج در عنوان و متن قوانین زیر به کلمه «سازمان» اصلاح شود:

۱- قانون عضویت مؤسسه استاندارد ایران در سازمان بین المللی استاندارد ها مصوب ۱۳۴۳/۸/۲۰

۲- قانون اجازه عضویت مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران در انجمن جهانی سازمان های تحقیقات صنعتی و فنی و کمیته اروپایی بتون و عضویت آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک در کمیته مذکور مصوب ۱۳۵۶/۳/۳۰

۳- قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۲۵ و اصلاحیه های مصوب ۱۳۷۶/۳/۱۳ و ۱۳۸۵/۱/۲۰ آن

قانون فوق مشتمل بر سی و چهار ماده و سی و نه تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و پنجم تیرماه یکهزار و سیصد و نود و شش مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۶/۵/۱۱ به تأیید شورای نگهبان رسید